Bellan Tebs: 1819.

Spreuk: XXII: 6 Leert den Jongen de eerste beginselen naar den eersten Zijns weg; als hij ook oud geworden zal zijn, zal hij daarvan niet afwijken: –

Wij vinden hier: I Dat de Jeugd moet onderwezen worden in den weg.

II Waaraan God bemoedigende bewijzen verbindt.

I God zegt voor het zwakke, Jeugdige dragt de lammeren in zijne armen, daarom wordt der kinderen belang en teer beharteigd en op der onderen hart gedrukt. – Zoo ook hier: Leert den Jongen: d.i. trekken op, kweekken: I welke verzorging, voeding en aanmoedigende inpranting en leiding vordert. – d.i. door het licht hij jongis, dan is reed de tijd: – De eerste beginselen: Het eerste begin van de zaak, Bij begin van zijn baan, voor het teederen ervaren geneed begin zelen of vorming erlangt; maakt Hem bekend met zijn weg, en wel den eisch van dien weg, Het karakter en dreiment van zijn leven: – Als hij ook oud geworden is de: d.i. I zal Hem en bewaarden zeer Gedrukt Hem, zijn, en Hem bewegen en bewegen op dat jud tot zijn onderdanen toe. –

Als hij geboren heten wetende maar voor zoo onbepaalde onontwikkeling en taar wigt worden aan onderdanen onderwerp tot bron tot alle ontvangen! Gijk elke ding moderneik, zoo ook elke wetenschap door de aan het zelve van God gegeven verzorgt. – Ongeveig voor des zelfs zeer onontwikkelt drinkt het teed denkbeelden en begin zelen en, uit der onderen voeding en handel, die hem noodig als zijn Godin gedestaat en waarna het zich reed en wend vormt. En zulks niet alleen en het tijdvak van indrukken, dewanneer het zijn teed niet maglig is te drukken; maar nog veel meer zoo dat bij het zelve begint te ontlikken: Daarom het Leert den Jongen moet vande vroegste tijd en zoo al tijd, eerste ontwikkeling der teed geschieden met gedrag en woord: door beide moet men ontdrukken, geen men en 't harte dier kwekeling zal planten. En wat nu is den weg en de eisch van hem weg? – Is niet de vrede der Heeren 't beginsel der wijsheid? Dat ze dan door waarnemingdrag, Aangewezen worden naar boven naar dien Oorsprong en drager van 't Heelal, die en bewaarer is dergenen die Hem zoeken: In zoe zullen beter onderwezen worden, zijn naam met eerbiedige spreken, en met diep ontzig van Hem afhangen en tot Hem op ziehen: dan wanneer, dit slaag van de ouders horen en

en in hem gang, en in het pleegstatig hand en opheffen tot God
zien uitgedoorlicht: Ja ondert Ze moeten dan ook weten dat de groote
God goed en bemminnelijk is, dat Hij het beste wenscht. Dat Hij, schoon
heiligen regtvaardig, altijd de sonde vergeft: dat zijn zorge over
alles gaat, en dat Hij regert: dat wij ook zijn geregte te gemoed
stellen, en dat een ieder ook zijn lot te dragen
is: ook moeten Ze dan in onderwezen worden, hunne begeerten
voor in zonden bij God bekend te maken: Gij moet Ze onder-
wijzen in hunne behoefte aan een nieuw hart.

Ken Weet gij alles vergaat, dat alleen het eene nodige niet weggen-
nomen zal worden: dat Jezus alleen de Weg nodig heet tot God is;
hoeveel moeilijker is dan opleeggen om Jezus te doen kennen in
het regte licht: als het plaats bekiedend Lam: als den tweden Adam
en wien wij de opregtheid hebben, als wij den val en vlek hebben in
den eersten; zoo wij in Hem geboren: en dat wij daarom tot
Hem moeten vlugten om door Hem geholpen te worden. Zij moe-
ten daarom bekend gemaakt worden met den Val, gevolgen
worden op hun bedorven hart opdat Jezus dierbaar wordt.
Jezus dood als de eenige Schuldverzoening. Jezus als de Waar-
achtige Zoon Gods de waarachtige God. - als de almagtige en
willige Zaligmaker: als die Zaligmaker die Hemel uitspreide
wolken. - - Men mag niet spreken van God als of Hij
door Jezus bloed tot vergeving bewogen moet worden: maar
ook, dien die zelve zoo liefhad, dat Hij zijn Zoon gaf opdat Hij en
Stede van den gelovigen uit legt der wet voldee: men moet God
voorstellen als verzoend in Christus, en dat wij verzoening genieten
en ver wan worden. Zoo wij op God zoo het eenige vertrouwen.

Men moet Ze voorat bekend maken met de Waarheid regten en
wegingen van God als hun God in Christus aanhangen bij te
hebben en te bewaren, en de wereld te verlaten de uit natuur
te doorlopen en een nieuw leven te leiden; en dat Ze daarvoor bij
machtigen mogen vragen den Heiligen Geest.

B. De onderwijzingen moeten dan overeen gaan over de Praktijk
der God zaligheid. Die door kinderen voorat bevoegd moet worden
in geworpen aanhang aan de Godsdienst: Ze moeten weten dat zij daar-
van God tot de zoo noodige raad en bestier en hunne verlossing
ontvangen hebben: dat weerstreving tegen het kinderlijk gezag op-
stand is tegen God, en dat in het lichtlaten te geeren hunne ver-
ming lijp.

Zij moeten weten dat liefde des naasten, en de gulden regel
Needing die gij wilt dat U de menschen end de wetten is van 't gedrag. en dat wedijver & weelden & vlocken waar
Gevaarlijk is. Dat de wijsheid van boven vol is van barmhar-
tigheid en goedertierenheid: dat daarom de regtvaardige hetheer
zijnes beesten kent; dat die den ongerechtigen bestuit zijn maat
bestuit; Dat wie zich des armen ontfermt, den Heere leent.
Zuiverheid van zeden te bewaren van menschen plegen te worden.

maar veeleer den Heer aan den Zegen en toeven dank St. maken. –

... Men moet de leeren nuchterheid, kuischheid, deemoedigheid, dankbaarheid, dat men de Heer St. der Heiligen geven.

... Voorts van de misleidende Stoeiers te leeren, of de afschindende aardigheden te willen laten gezagen, voor de valsche Christen, dan vlugt, eischen des harten bestraft, waarbij en [illegible] geweekt worden: dat ze in te planten zoals wij in ons huis wandelt zeker wandelt, dat de Heer hun aangericht als Christen aanschouwt, maar dat de valsche te mijden, Heiligen gruwel zijn, en dat zij elkaar zeer zijn, indien zij die daar brand van vuur zelf zijn. –

... Kin die zijne kinderen niet van God willen weerhaan, maar van God geroepende begeert, bekennende de weg niet, en leere te meteoroor en geen nederigheid en dedigheid, te zwygen en tegenwoordigheid kennet meerder, te wijken voor zeer gelijken, geen ceel of [illegible] om de Vrede wille beleefdheid en gedienstigheid te oefenen, ter voorkoming van de het Christen dom [illegible] uwe beschermingen; en opdat men zijne achting jeugd en [illegible] openbare en hoeveelheid zinge, gedachte van licht leeve. die zijn kinderen bekaas eene meerder achtige en zwy moedige en uwe beschermingen van [illegible] en voor van zingen in die machtige [illegible] gistie en [illegible] zonesteem. –

... De eisch van hun wij is de zelfverloochening, door welke men nooit een discipel van den Heer zijn, door welke alle kamer in [illegible] en de [illegible] en [illegible] wederom onderkaart is, waaraan de onbedwongene drijfen altijd bewerken; zijn geest te beheerschen is meerdan [illegible] uitgeschrikte maar beheerd zijn, daar men anders een vijand de [illegible] zijner deftigen is: daarom onderwijst God ze in maken [illegible] genade [illegible] Eer waarlijk en God zalig te leeve. – De dwaze tegenstrijdigheid van zegen [illegible] Eiemen met lichtzinnigen en vijfjaren tegen [illegible] Stoeiers de [illegible] en meest nieuwe [illegible] Aanbeden en [illegible] [illegible].

De kleinen staag [illegible] zijn, en de eiding met [illegible] de dwingeroelen is een groot geschenk van opvoeding. –

De kleinen die toch altijd vroolijk [illegible], bekend te maken met het wee de dwaal des [illegible] God te behagen en zegende te worden in dat leeve, als zijnde hier het wijze geuit in het gebruik van [illegible] toekomende eeuwe: en de tiet van elke wijzing, maar [illegible] Stoing opaande. Waarmee men ze de nietigheid dezer wereld moet doen zien en moet wapenen tegen de verhandende kracht der [illegible] Godsdienst.

I. Bij de vrijdenwijzingen moeten deze begeesteren Stoing door de stemming door het bidden leeve, en door de gansche kleur van [illegible] zijn Stoeischen worden. – Huisgezin is de teste de zijnsuiten kweekhof. – Deze invloed van huis gezin mis jende wordt teeren de invloed der gemeenschappelijke instelling krachtiglos gemaakt.

II. Ook de scholen waar men evenzeer met het hart als met het hoofd te doen heeft, moeten doordrongen zijn van de beginselen. Waarlijk groot gedeelte der jeugdige jaren gesteten worden, (100 Vrede zelfbeuk [illegible]) Opbotteeuw [illegible] der ondertu de eerste geestesvermogens der kinderen van medemo tot verbeeldingen en de begraven der werkelijkheid:) waarom in de gewone school, de schemer, [illegible] des Heeren, de vrijdenjaar aan eene gestoorde wereld, waarom

Ze gedraagen zich niet overeenkomstig
en verdient de grootste inspanning

II/ Deze weg is groot van omvang, uitent leeder en belangrijk, ~~verdie~~
~~Tenhet geschikt en inspanning~~, maar ook is ze ingenaam gewin
gevend en wordt door goede beloftenaangewezen.—
Het is een weg van meer dan 20 jaren, gedurende welk men nimmer kan zeggen: het is een gedaan werk. Of: ik kon bij klagen kan telenen.
dezeweg is of snoeren te hing of gewe: altijd moet hetzelfde werk worden
aangedaan. — Want kan er zo'n kostelijke diamant zijn, welke een zulke
en zo is dan alle zijden bewerkelen: het is het edelste gesteente, een zulk
kostbaar voor zo groote gewichten, en zo groote kompleksheid, zo kostbaar
voor zo veel goed voor zo veel kwaad: een zulk levende in zo'n
ontzenuwaardigheid, dat zij in zulke kinderen, zo'n aard van
lorbs drukt het meest in van het eerste voet welk het aanraakt. dat zeer
is er aangenomen zo men niet daar onkundig in en de vr
sterkte ~~dat~~ ~~de~~ ~~de~~ ~~de~~ ~~gegeven~~ ~~maar~~ ~~kan~~ vinden en het ware
sieraden heil der kinderen, anders is er niets aangenamer dan
ons te vet kinderen naar verstand en hartenlust aan handen te laten
ontwikkelen: en niemand kan er ook aan de naar zo'n wil zijne kin-
deren zoeken te kweeken in de vrees van God gegeven begeerten op
zal zijn eigen hette vormen: zoveel als dat aangeduid, die ge-
...ne, ~~Maar~~ ~~zo~~ ~~van~~ ~~den~~ ~~zijn~~ ~~de~~ ~~hu~~ ~~moeder~~ ~~heid~~ ~~aangaande~~ ~~kwei~~
aard kinderen, bewegingen zo ons in de weg, door de beloftenen van zegen op twee. — Op weetse beeld men wel te letten heb.
Want veel wordt verlaat in twee door moed benemend over-
leggingen, en uit aanmerking te nemen, ook afkeerigheid van
dit ook te bedoelen nakomen kostbaar en inspanning in de
daarmee voegende toegeneigdheid en vrantschuldigingen.—
b. v. Wij kunnen ze niet het nieuwe hulp geven en zonder dat is
het toch niet waar. —
b. Of: wij zien er geen nut van, en hebben geene zekerheid hieraan.
ca. Of: Kunt gen nieuw hart geven, dat is zo: en de lanten aan kan niet
eene koeld grandvergoeiden: en zal tijdelijk aan ontkomen? na-
En zonder nieuw hart baat het toch niet: al scheen het wien aasheid
te; als ik ze schepsel niet bereit is hij geweg: dan zal dan in een kind
de zedelijkheid gemoord, de menschelijkheid vernietigd en hebben de menschen
brandgezet begeschreid worden: moet dan nog dat goed uit gewin ten
ophoud, nog worden verbannen in stede van zeewaarsteen en gekoste-
ren: moet dan de hel al brandten voor dat God te in de verdoente
nis stort? — En wanneer God dan daarna ~~den~~ ~~zeem~~ ~~hartgeeft~~
moet die gena dan wonen in verloest onzuiver aard en
en door ~~ze~~ verwaarloosd zal!!
b. Of: Gij ziet er geen nut, zo vele moeiten, begiftigd geen Vrucht.
Zouden wij de geesmiddelen uitlen verdrijven onder niet
allen door quelen worden? — met dezelfde teelen kan ~~ze~~
~~Maar~~ ~~ik~~ ~~begeeren~~ ~~gelaten~~ ~~predik~~ ~~dat~~ ~~kunt~~ ~~op~~ ~~zijde~~ ~~telten~~, want
met alle menschen worden bekeerd. Dit ware immers
opstand tegen God en gebrek aan liefde. —

.) En wel schoon hier bevinding is dat de boze natuur zich tegen alle
Zijne arbeid verzet, zullen wij daarom U vrolijk of misnoegdig uitwerken,
de tuigels schoeien? Werpen Ze daarop het nevel, of luiten hem dicht?
..) Zijt gij om Gods heilige sympathie onderzoeken? Zijn de gevolgen
met God of ongeduldig de
waarheid van Zijn geestelijk verdienen? Blijft het geen waarheid: dat de
liaard geheel kleedt dragen, of schenen of semmijen en geduldig
is met de hedelijke dinden? - De gewisse regel is dat God daar
..) de vrucht onderwijding der vrijheid zijn koning zijn: de ge-
zette regel is dat God onderwerping in het gestachte wordt uitge-
drukten te zijn gevonden: en dat bij de trouwe observering van het
kin beletrouwde pan ook vand gestachten bezaard en dat der
ouderen goedvrucht in het bed der kinderen gezien wordt. En waar
is opaarde een volk en gestachte of een gemeente Gods dear min-
der ouderen gengen begrinsel niet in te zijn vindt? Wij weten
...) dat God zij mag lijke Gods: doch wanneer ten jongsten dag alle
dingen naar hun zullen zijn zal God geestelijk worden in men
zal niet bloot Gods zij mag maar ook het naamwoord zaard vin-
den tusschen opvoeding en de zelf vrucht.
Men zie aan de wonderbare vruchten en geboortevo-
ringen, zelve vaak lange na den dood: en men wore met
eerbied bestuit maar niet voord des Heeren: Gij maart Gotlt uwe kinde-
ren op einde en inwijding en einde leering des Heeren. En onder het
Oude verbond Gij leit de uwen kinderen in scheppen, en daar van spreke,
als gij in uw huis zitt als gij gaat op de weg, gaat als gij nederligt en als gij
opstaat. - Die God vrucht en de bouwing van God zijn apaarde me,
.) die kwecke zijn zaad voor hoogere kinden, dan broederen der wereld;
die kwecke zeten nutte van God zijn, en zo God zijn lekenst zal
al het nevelige worden toegeworpen in de keure der zegeningen der
geneelingen Gods. -
.) Wij evenmen een stervende wereld: welke zijn wij onderzoeken
en zulke Hemelsdoorgestaten wij aan de kinderen mee? daarom om
de wijs dieke God, en opdat zij Gijke aan ons kroost zuiten de opvoeding
met verwaarstoten: Het boom van opvoeding en voorzien leven is de schouwing
.) Zaat ook in ernst de Dopsbijle aanwijzen worden. -
.) Zaat ik mij ook bevoeren op inwendige en zoete deze aanhankelijkheid
der huiselooten van onze arbeid. - Wonderen en kanning zijn
chering vele geldelijke en zijdelijke opoffering: doch van wie mee
ten zij het wachten: in het mediglijke vermij zijt en anders niet hindi.
worden te wat te zijn en laten; doch moet niet geen van onsellen zwaar
Opheet hart zijn en mogen wij er regtaarding mee tot God kuiten.
.) Wij mieten medelijden hebben met hen daar zij toch van ons het be-
dorven adam beeld geworden hebben: Wanneer ons kinderen door Gods
zeuns verzeftigd dat zij en te wringen van zijn hoe zonden wij mee
zijn: en welke weerbeid zoo wij het geneesmiddel slechts voor

onszelven en niet voor onze kinderen [illegible] ontbeteren: en is dit
niet voorzorg, liggende met onze kinderen [illegible] dood, doch door het
genadewoord de redding en verlossing niet gij gemakkelijk, tracht te
te blijven in ze tot dat reddend genadewoord te brengen?
Wat zoudt gij van eene moeder zeggen die ernstig alleen bidt om
het spijzen bekleeden voor haar kind, toen het reeds door vonken
der vuurs was aangestoken, zoo zoo zal door de vlammen verteerd
worden en is dat beter wanneer een ouder zich bezorgd toont slechts
voor het tijdelijke terwijl het de ziele eene prooi laat der helle: Zal
men zich in dit geval kunnen verschoonen met ik heb geen tijd?
Of zal men zeggen: Ik ben te onwetende? Begint men niet zich zelve
te leeren door aan het kind het onderwijs te geven? -
Ongewaarschuwde en verlorengaande zielen zullen van de hand der
trouwelooze dienaren geëischt worden: niet minder uwe verwaarloosde en
verlorengaande kinderen: Alle zulke hier na te staan schenkt alle
het nadenkend gemoed: doch hoe zal de ontmoeting zijn voor den rechter=
stoel! -
uwe eigene welke en vertroosting staat er mede
in verband: een wijs zoon verblijdt zijn vader en een zot zoon is zijner
moeders droefheid: Zij kunnen worden eene kroone en eene vreugde
zijn bij het heengaan, en ook zij kunnen uw ouderdom verhaasten
en verzwaren en u met grijze haren ten grave doen dalen. -
Ouders die de predikatie beaamt; en begeert den Heer te dienen: schuilt
met al uw schuld bij Jezus, en blijft bij Hem, daar zult gij iets van Hem
ontvangen van dat karakter, waardoor Hij de kinderen tot zich noo-
digde. - Dit kan u eenigermate bekwamen tot dit zoo moeijelijke
werk. dan zult gij veel doen door uwen godvruchtigen gang: dan
zult gij u uwe liefde doen gevoelen: en uwe liefde zal u gezag
leeren: en gij zult zelfs op hope tegen hope blijven arbeiden: en God
zal u kroonen al is het ook lang na uwen dood: dan kunt gij
niet onverschillig zijn omtrent hunne vorming of ze als bekwame
instrumenten nuttige kerk en maatschappij kunnen dienen -
Slecht gezelschap zult gij beschouwen als dan als eene strik over hunne
ziele: ook wanneer de vermaningen niet baten zult gij gedachtig zijn
en in beoefening brengen Gods woord: Tuchtig uwen zoon als er nog hope
is, en laat uwe ziele niet verschoonen om zijn geroep: Die zijn roede in-
houdt haat zijn zoon, maar wie hem liefheeft zoekt hem vroeg met
tuchtiging; Denk met siddering aan Gods gericht aan Eli's huis omdat hij zijne
zonen niet bedwongen had: grijpt alle middelen aan: maar
volhardt bovenal in het vurig gebed tot God den Vader der lichten
van wien afdalen alle goede gaven en giften. - Volhardt in den
gebede zal heiligt (?) u en God is een hoorder der gebeden, al ziet
gij ook de vervulling niet aan deze zijde. -
kinderen gij die braaf (?) [illegible] u dankbaar bearbeiden
groot is de stof van dankbaarheid aan God en mensch: maar heeft het u
al niet voor bewaard; maar ook wat eene verantwoordelijkheid rust er
op u. Laat uwe ouders niet door droefheid met grijze haren ten grave dalen
en gij verhardende zwelgers dat dan uw oordeel verzwaren. -
Onbekeerde die tot heden uwer ouders nog herinnert, laat ...